

D. CONVERSATIONS.

I.

In the train.

In die trein.

When does the train to
Beaufort West start?

At nine o'clock.

You have more than half
an hour to spare.

Where can one get tickets.

On the other side of the
platform.

A first-class ticket for
Beaufort West, please.

Single or return?

Single.

How much is it?

£ 3, 4, 6.

How much luggage have
I got free?

One hundred pounds weight;
for the excess you will
have to pay 1 d per £.

Porter, please weigh this
luggage.

't Is 340 £.

That will be £ 1.

Where must I pay?

In the office there.

Just put the luggage in
the van.

I will take this little hand-
bag with me.

Wanneer ga die trein na
Beaufort West?

Om ne'e uur.

Jij hêt nog meer as en half
uur die tijd.

Wa krij en mensch die kaart-
jies.

Anderkant die platform.

En eerste klas kaartjie ver
Beaufort West, assieblief.

Enkel of heen en weer?

Enkel.

Hoeveel is dit?

Drie pond vier en zes.

Hoeveel passagiersgoed hêt
ik vrij?

Een honderd pond gewich;
voor wat meer is, mot jij
1 d die pond betaal.

Porter, weeg assieblief en
beetje die goed.

Dit is 340 pond.

Dat zal £ 1 uitmaak.

Wa mot ik betaal?

In da die kantoor.

Zet en beetje die goed in
die goedere-wa'e. (*Trek van*)

Die klein handzakkie zal
ik bij mij neem.

Does this train stop at all stations?

No, it is an express.

Do you object to smoking, Sir?

O no, this is a smoker.

Are you going far.

I am going to Kimberley.

Then we travel together till B. W.

Do you live there?

I am going to live there?

I suppose you are a stranger in this country.

I have only been about six weeks here.

Is this your first trip up country?

Yes, I have never been further than Maitland.

Have you a situation in Beaufort West, or are you travelling for your pleasure?

I am going as bookkeeper to the firm A a Co.

That is a very good business.

Do you know them?

Yes; the head of the firm is my brother-in-law.

There the whistle goes; now we are off.

The trains travel slow in this country.

That is because we have a narrow gange.

Hou die trein bij al die staties stil?

Né, d'is en express.

Hêt meneer objecties te'e rook.

Oh né, d'is en rookwa'e.

Ga jij ver?

Ik ga tot an Kimberley.

Dan reis ons saam tot an B. W.

Woon jij da?

Ik ga da woon.

Jij is zeker en vreemdeling in die land.

Ik is nog ma omtrent zes weke hier.

Is dit jou eerste reis bo'eland toe?

Ja, ik was nog nooit verder as Maitland nie.

Hê jij en betrekking in Beaufort West, of reis jij ver jou plezier?

Ik ga as boekhou^{er} van die firma A & Co.

D'is en-banja goeie bézigheid.

Ken jij ver hullie?

Ja, die hoofd van die bézigheid is mijn zwa'er.

Da gaat die fluitjie; nou trek ons.

Die treine rij ^{stadig} langzaam in die land hier.

Dit kom omdat ons en smal spoor hêt.

- carriages*
The waggons seem fairly comfortable.
- Yes, but they are not always kept clean.
- What is the first station we stop at?
- D'Urban, I think.
- The country seems to be very dry here.
- We have not had rain for some time.
- What time do we get to Hexriver?
- To-morrow morning at two o'clock.
- I am sorry I can 't see it in the daytime.
- It is a fine piece of work, and a very fine sight to.
- We get two engines to pull us up the mountain.
- Is it so steep then?
- Yes, and there are some very nasty turns.
- What village is this?
- This is the Paarl.
- We stop there for a few minutes, because the engine takes in water here.
- It is a pity it is dark; one cannot see much of the place.
- What time do we reach Beaufort West?
- To-morrow afternoon about 3.
- Die rijtuige lijk daarom ordentelijk gemakkelijk.
- Ja, ma hullie word nie altijdschoon gehou nie.
- Wat is die eerste statie wa ons stil hou?
- D'Urban, denk ik.
- Die wereld lijk hier banja droog.
- Ons hêt in lange tijd nie re' gehad nie.
- Hoe laat kom ons bij Heksrivier.
- Morre ochend om twee uur.
- Ik is jammer dat ik dit nie in die dag kan zien nie.
- D' is en mooi stuk werk, en en rechte mooi gezicht ook.
- Ons krij twee lokomotieve om ons die berg op te trek.
- Is dit dan zoo steil?
- Ja, en da is partij rechte leelijke draaie.
- Wat ver dorp is dit?
- D' is die Paerl.
- Ons hou hier ver en paar minute stil, want die lokomotief neem water hier.
- D' is jammer dat dit donker is; en mensch kan nie veel van die plek zien nie.
- Hoe laat kom ons bij Beaufort West an?
- Morre middag omtrent 3 uur.

How far is it from the station to the village?

A very small distance about a mile.

Are there any carts to be got at the station?

Yes, several.

What to they charge?

I believe 1 shilling per passenger, and 2 d a pound for luggage.

I have nearly 400 £ weight of luggage.

Then it will be better for you to let it come per waggon, that will be much cheaper.

I feel very tired, and I think of having a short sleep.

Alright, I will wake you when we reach Matjesfontein, where we get breakfast.

Here we are; we stop half-an-hour here.

Is this a village?

No, it is really a large farm, belonging to the Honorable Mr. Logan.

There is the train from the North coming.

When does that train arrive in Cape Town?

To-morrow morning about 7 o' clock.

Hoe ver is dit van die statie na die dorp?

En klein endjie; omtrent en mijl.

Kan en mensch karre krij bij die statie?

Ja, en heele spul.

Wat vra hullie?

Ik geloof 1 shilling per passagier, en 2 d die pond ver baggagée.

Ik hêt amper 400 pond gewich in baggage.

Dan zal dit beter ver jou wees om dit met die wa'e te laat kom; dat zal goedkooper wees.

Ik voel banja moeg, en denk dat ik en beetjie ga slaap.

Goed, ik zal ver jou wakker maak as ons bij Matjesfontein kom, wa ons breakfes krij.

Hier is ons; ons blij hier en half uur.

Is dit en dorp?

Né, d' is ei'enlijk en groote plaas, wat an die Edele heer Logan behoort.

Da komt die trein van die Noorde.

Hoe laat komt die trein in Kaapstad an.

Morre ochend omtrent ze'e uur.

Halloa! here is a telegram for me.

I wonder what that is about.

I am sorry, but I will have to wait here till to-morrow, as a friend is coming to see me on important business.

Then I had better say goodbye to you, for it is nearly time for the train to be off.

Goodbye, pleasant journey.

Hullo, hier is en telegram ver mij.

Ik is nieuwsgierig wa'o 'er dit is.

Ik is jammer, ma ik zal hier moet wach tot morre, want en vrind kom ver mij zien o'er belangrijke b'ezigheid.

Dan moet ik ma liewers ver jou goeien dag zê, want d' is amper tijd ver die trein om weg te gaan.

Goeien dag; plezierige reis.

II.

Hiring a cart.

Do you know where I can hire a cart?

I think you will be able to get one at Uncle John Wessels. ¹⁾

Where does he live?

Just opposite the post-office.

Every one will be able to show you the house.

Are you Mr. John Wessels?

Yes, that is my name.

What can I do for you?

Can you let me have a cart?

En kar huur.

Weet jij wa ik en kar kan huur?

Ik denk jij zal één kan krij bij Oom Jan Wessels.

Wa woon hij?

Net te'eno'er die poskantoor.

Ieder een kan ver jou wijs wa die huis is.

Is jij meneer Jan Wessels?

Ja, d'is mijn naam. Wat kan ik ver jou doen?

Kan je ver mij en kar laat krij?

¹⁾In Sout-Africa the elder men are addressed as *Oom* (Uncle); elder ones address younger ones as *Neef* (cousin). With ladies the terms are respectively *Tante* (auntie) and *Nicchie* (cousin).

Where do you want to go to?
I want to go to B.

How many horses do you want?

Only two, if it is possible.

How many of you are there?

Only myself.

How much luggage have you got?

About 400 ₤ weight.

Then you will require four horses.

Won't two good horses do it?

No, that would be cruelty to animals. The road is very heavy.

Alright, give me then four horses. What will you charge?

When do you want to return?

I a remaining in B., and the cart can come back empty.

When do you want to start?

To morrow-morning as early as you can.

Now, just let us have a look. You will be the day after to-morrow about noon at B.

But surely I can reach it to-morrow night. It is only ten hours.

Yes, but ten hours without outspanning; and a portion of the road is very steep.

Wa wil jij na toe?

Ik wil na B toe.

Hoeveel paerde wil jij hê?

Net twee, as dit mo'elijk is.

Hoeveel is da van jullie?

Net ik alleen.

Hoeveel goed hê jij?

Omtrent 400 ₤ gewich.

Dan zal jij vier paerde noodig hê.

Zal twee goeie paerde dit niet doen nie?

Né, dit zou net diere moord(d) wees. Die pad is banja zwaar.

Goed, gé dan ma vier paerde ver mij. Wat zal jij vra?

Wanneer wil jij terugkom?

Ik blij in B., en die kar kan leeg terug kom.

Wanneer wil jij rij?

Morre ochend zoo vroeg as jij kan.

La ons nou en beetjie kijk.

Jij zal o'ermorre omtrent middag in B. wees.

Ma ik kan dit toch zeker morre a'end haal. D'is ma tien uur.

Ja, ma tien uur zonder uitspan; en en stuk van die pad is banja opdrans.

How far could I get then to-morrow?

I would advise you to go to-morrow as far as the foot of the mountain. That is 7 hours driving from here.

Is there any hotel there?

Yes, there is a very good one; you will get good stabling for the horses, and good treatment for yourself.

You can then start early the next morning and easily reach B. at 11 o'clock.

Alright, I will follow your advice. But now let us first hear what your charge is.

Will you supply the forage?

No, you had better attend to that.

Then my price is £ 6.10.0.

By Jove, but that is very dear.

You must not forget that forage is very dear, that I have to supply and pay for a driver, and that the cart is out for four days.

Well, I will have to be satisfied; there is no help for it.

Hoever kan ik dan morre a'end kom?

Ik zou jou raai om morre zoover te gaan as die voet van die berg. D'is 7 uur te paerd van hier.

Is da en hotel?

Ja, en en banja goeie een; jij zal en goeie stal ver die paerde krij en goeie behandeling ver jonzelf.

Jij kan dan vroeg die vollende morre begin en makkelijk B. haal om 11 uur.

Goed, dan zal ik jou raad aanneem. Ma la ons nou eers hoor wat jou prijs is.

Zal jij ver die voer zorg?

Né, jij mot liewers da na kijk.

Dan is mijn prijs £ 6.10.0.

Machies, ma d'is banja duur.

Jij moe nie vergeet nie dat voer banja schaarsch is, en dat ik en koetsier mot ge'en ver hem betaal, en dat die kar vier da'e zal weg wees.

Wel, ik zal ma tevre'e mot wees; da is nie ander plan op nie.

You won 't get it cheaper anywhere.

Shall I pay you now?

You can pay me now or to-morrow morning, just as you like.

But you must promise me one thing; don't give my driver any money, for I can't trust any of these people.

What do they do then?

They get drunk, and spoil my things or illtreat my horses.

Well, I won't give them anything. Here is the money for the hire of the cart.

What time must I be at the hotel?

To-morrow morning at half past five.

I shall be there myself, to see that your luggage is put properly on the cart.

Jij zal dit nergens goed-kooper krij nie.

Zal ik jou nou betaal?

Jij kan mij nou betaal of morre ochend, net zoo as jij wil.

Ma jij mot mij één ding belooft; gé nie geld nie an mijn drijver, want en mensch kan nie één nie van die volk vertrouw.

Wat maak hullie dan?

Hullie word dronk en bederf mijn goed of maak mijn paerde zeer.

Goed, ik zal hullie niks gé nie. Hier is die geld ver die huur van die kar.

Hoe laat moet ik bij die hotel wees?

Morre ochend om half zes.

Ik zal zelf da wees, om te kijk dat jou goed rech op die kar word gepak.

III.

On the road.

Driver, do you know the road well?

Oh yes, I have travelled it several times, Sir.

Is it a good road?

Op die pad.

Koetsier ken jij die pad goed?

O ja, ik hêt dit banja keer gerij, meneer.

Is dit en mooie pad?

A good deal of it is very fair, but some parts are very sandy, and two of the drifts are ugly.

How is the part up the mountain?

Good, but very steep and heavy for the horses.

Who keeps the road in order? The Divisional Council of this district looks after the road as far as Lion's River and from there the Divisional Council of B keeps it in order.

Shall your horses do it?

They look rather poor.

They will easily do it. Although not very fat, they are accustomed to work, and have often travelled this road.

Where do we outspan? Our first outspan is just otherside the first river we get.

Is there a farm there?

No, not near by, but it is the only place where there is good water for the horses.

How far it is from here?

Very nearly two hours slow driving.

Een groot stuk davan is rechte ordentelijk, ma partij plekke is zwaar zand en twee van die drifte is leelijk.

Hoe is die stuk wat die berg opgaan?

Goed, ma banja steil en zwaar ver die paerde.

Wie hou die pad in orde? Die Afdeelings-Raad van ons distrikt kijk na die pad zoover as Leeuwrivier, en da van daan hou die Afdeelings-Raad van B dit in orde.

Zal jou paerde dit maak?

Hullie lijk ma en beetjie ma'er.

Hullie zal dit makkelijk maak. Al is hullie nie banja vet, is hullie gewoon an werk, en hêt dikkels die pad al afgerij.

Wa span ons uit?

Ons eerste uitspanplek is net anderkant die eerste rivier wat ons krij.

Is da en plaas?

Ne, nie dich bij nie; ma d'is die eenigste plek wa ons goeie water ver die paerde kan krij.

Hoe ver is dit hier vandaan?

Ampertjies twee uur stadig rij.

We are driving slow now. Well, you see I can't push the horses so early in the day, else they will be done up before the evening.

Have you got breakfast with you, Sir?

Yes, I got some sandwiches and cold fowl with me, which I got at the hotel.

That will be plenty, for at about twelve o'clock we get to an hotel, where you can have dinner.

One does not see any game along the road.

No, Sir, large game is very scarce in this part of the country.

I thought there were springbucks to be found here.

Further on you might see some, but they are preserved, and are kept in camps.

Then one is not allowed to shoot them?

Not at all. Just take the reins a moment, Sir.

What is up now?

There is a strap gone loose on the front-harness, and I want to fasten it.

Your harness seems new.

Ons rij nou stadig.

Wel, zie jij, ik kan nie zoo vroeg in die dag die paerde anjaag, anders is hullie gedaan vóór die a'end.

Hêt meneer braekfes bij hem?

Ja, ik hêt en beetjie sandwiches en kou hoender, wat ik bij die hotel hêt gekrij.

D' is meer as genoeg, want omtrent middag kom ons bij en hotel, wa jij kan eet.

En mensch zie nie banja wild langs die pad nie.

Ne, meneer; groot wild is banja schaarsch in die wereld hier.

Ik hêt gedenk en mensch krij nog springbokke hier.

Verder kan jij miskien en klompie zien, ma hullie word bewaar en in kampe gehou.

Dan mag en mensch hullie nie schiet nie?

Glad nie. Hou en beetjie die leisels, meneer.

Wat mankeer nou?

Da is en riempie los an die voortui'e, en ik wil dit vasmaak.

Dit lijk jou tui'e is nieuw.

Yes, it is the best set we have, and for roads like these you require good harness.

Whose farm is that there? That belongs to Mr R, one of our largest ostrich-farmers.

Will we able to see the ostriches?

Yes, just round the corner there, we get to one of the camps.

Don't horses shy at ostriches?

Some horses, who are not accustomed tho them do, but these four horses were bred on an ostrich farm.

Is that the river there?

Yes; we shall be at the drift in a moment.

How is that drift?

Very ugly; you had better hold on well to the cart; the drift is full of stones and holes.

Why don't they mend it?

They mend it nearly every month, but whenever the river comes down, the drift gets bad.

Is there any water in the river?

Ja, d'is die beste stel wat ons hêt, en ver paaie zoo as die, mot jij goeie tui'e hê.

Wie zijn plaas is da die? Dit behoer an meneer R, een van ons grootste vo'elstruisboere.

Zal ons die vo'elstruise kan zien?

Ja, net om die draai da krij ons een van die kampe.

Schrik paerde nie ver vo'elstruise nie?

Partij paerde, wat nie ver hullie gewoon is nie, maak zoo, ma die vier paerde is op en vo'elstruisplaas gebore.

Is dit die rivier da?

Ja; ons is net nou bij die drift.

Hoe is die drift?

Banja leelijk, jij moet ma goed an die kar vashou; die drift is vol klippe en gate.

Hoe kom maak hullie dit nie rech nie?

Hullie maak dit amper elke maand rech, ma net as die rivier afkom, dan word die drift weer slecht.

Is da water in die rivier?

Not more than about two feet.

So, now we are through, but it is a nasty piece of road. Now we will outspan. Can you unharness horses, Sir?

No, I don't know anything about it.

Just please hold this horse?

Now I will hobble the horses and give them some forage..

Driver, have you got anything to eat?

Yes, Sir, the master gave me some food.

Will you have something to drink?

Yes, please, Sir:

Well, bring your basin or your pannikin and I will give you some whisky.

How does that taste?

First class, Sir.

How long are you going to stay here?

About an hour. I want to give the horses a good rest, because in the next two hours they get heavy sand.

Now we can be off again. Where is our next place?

Nie meer nie as omtrent twee voet.

Zoo, nou is ons deur, ma d'is en leelijke endtjie pad. Nou zal ons uitspan. Kan meneer paerde uitspan?

Né, ik verstaan niks davan nie.

Hou net en beetjie die paerd vas?

Nou zal ik die paerde kniehalter en en beetjie voer ver hullie gé.

Koetsier, hê jij iets om te eet?

Ja, meneer, die baas hêt mij kos saamgegé.

Wil jij iets te drink hê?

Ja, assieblief, meneer.

Goed, breng dan jou kommetjie of jou blikkie, en dan zal ik jou en beetjie whisky gé.

Hoe smaak dit?

Eerste klas, meneer.

Hoe lang ga jij hier blij?

Omtrent en uur. Ik wil die paerde goed laat uitrust(t) want in die vollende twee uur krij hullie zwaar zand.

Nou kan ons weer laat vat.

Wa is ons vollende uitspan?

At John Breda's farm, just two hours from here; from there it is just 1 $\frac{1}{4}$ hour to the Hotel.

What are you looking at? I am looking at the near-leader; there is something wrong with him. He is beginning to purge.

What can be the cause of that?

I don't know, Sir. The forage I gave them was extra, and this morning the horse was alright and lively.

Can it be the water?

No, I am afraid he has got the bots. He scarcely pulls, and that is not a custom of his, for he is not a lazy horse.

What are you going to do, if he gets worse?

We shall have to outspan at the first farm, and see how he gets on. If the worst comes to the worst, I could get another horse there.

Is that the farm there?

Yes, we shall be there in a moment.

You had better drive very slowly.

We shall get there alright.

Bij Jan Breda zijn plaas, net twee uur hiervandaan; van da is dit net een en en kwart uur na die hotel.

Wa kijk jij na?

Ik kijk na die hot-voorpaerd; da is iets verkeerd met hom. Hij begin dun te mist.

Wat kan die schuld davan wees?

Ik weet nie, meneer. Die voer wat ik hullie gegé hêt is extra, en van morre was die paerd frisch en baldadig.

Kan dit die water wees? Ne, ik is bang hij hêt die paapies. Hij trek amper glad nie, en d'is nie zijn manier nie, want hij is nie en luie paerd. /

Wat ga jij maak, as hij erger word?

Ons zal mot uitspan bij die eerste plaas, en dan zal ons zien hoe hij angaat. As dit op zijn ergst kom, kan ik da wel en ander paerd krij.

Is dit die plaas da?

Ja, ons zal binne en oo'en-blikkie da wees.

Jij mot ma liewers banja stadig rij.

Ons zal goed da kom. /

IV.

On a farm.

Good afternoon, uncle,
may I outspan?

Yes, cousin, you may outspan.

Have you perhaps a stable
for me, and some forage?

Yes, I can let you have a
stable and forage too.

What is the price of the
forage?

Sixpence the bundle (sheaf).
Then please give me six
bundles.

Alright; let your boy put
the horses in that stable
there, and I shall in the
meantime tell one of the
children to fetch the forage.

Where do you prefer sitting,
cousin, inside or on the
verandah?

In such fine weather I rather
sit on the verandah.

What is your name, cousin.
My name is J. A.

Where do you come from?
I come from Uncle Hans
Labuschagne.

And what is your business?
I am an attorney.

And how are things at Oom
Hans' house?

Op en plaas.

Middag oom, mag ik uitspan?

Ja, neef, span ma uit.

Hêet oom miskien en stal ver
mij, en en beetje voer?

Ja, ik kan ver jou en stal
laat krij en voer ook.

Wat is die prijs van die
voer?

Zespenne die bondel.

Gé mij dan ma assieblief
zes bondels.

Goed, laat jou jong ma die
paerde in da die stal zet,
en dan zal ik zoolang één
van die kinders zê om die
voer te gaan haal.

Wa wil jij zit, neef, binne
of op die stoep.

In zukke mooie weêr zit ik
liewers op die stoep.

Wie is neef?

Mijn naam is J. A.

Wa kom jij vandaan?

Ik kom van Oom Hans La-
buschagne.

En wat is jou bégigheid?

Ik is en prokureur.

En hoe staan die dinge bij
Oom Hans zijn huis?

They are all well there.
 Where are you going to?
 I am going to the village.
 But surely you don't live
 in the village?
 No, I live in Grahamstown,
 but I am going to the
 village and from there to
 the station.

Don't you want to fill your
 pipe?

Yes, thanks, if your tobacco
 is not too strong.

No, it is very light Trans-
 vaal tobacco.

You have a very fine farm
 here.

Yes, it is a fairly good
 place at present, but it
 has cost me a lot of
 work to make it what
 it is. *Have you lived here long?*

~~Do you live here since long?~~
 I was born on this farm
 and I am now getting
 on for 76 years.

That is indeed a very long
 time. But you bear your
 years well.

Yes, I can 't complain. My
 eyes and ears are still
 good, but rheumatism
 begins to trouble me a
 good deal lately.

Did your father live here
 before you?

Hullie is da almaal frisch.
 Wa ga jij na toe?
 Ik ga na die dorp.
 Ma jij woon toch nie in die
 dorp nie?
 Né, ik woon in Grahamsstad,
 ma ik ga dorp toe en da-
 vandaan na die statie.

Wil jij nie stop nie?

Ja, dankie, as oom zijn tabak
 nie te zwaar is nie.

Né, d'is banja lichte Trans-
 vaal tabak.

Oom het en banja mooie
 plaas hier.

Ja, d'is nou en rechte ordén-
 telijke plek, ma dit hêt
 mij banja werk gekos om
 dit te maak wat dit is.

Woon oom hier al lang?

Ik is op die plaas gebore en
 ik wor nou 76 jaar.

D'is richtig en lange tijd.
 Ma oom dra zijn jare nog
 goed.

Ja, ik kan niet kla nie. Mijn
 oo'e en oore is nog goed,
 ma die zinkings begin mij
 in die laaste tijd banja
 te pla.

Hêt oom zijn vader hier vóór
 oom gewoon?

Yes, he bought the farm shortly after he was married. Ground was cheap then, and he only paid £ 50 for it.

And what is the size of it?
A little over 6000 morgen ($\pm$ 13000 acres).

No doubt you can get a great deal more for it at present.

I was offered three years ago £ 12,000 for the farm; it now belongs to my youngest son, and he says he would not sell it under £ 20,000.

Is your wife dead then?

Yes, she died three years ago. The poor soul suffered a long time.

What was the matter with her?

Cancer in the stomach.

How many children have you got?

I have four sons and two daughters living. They are all married.

And who looks now after you.

My youngest son and his wife. I gave him this farm, on condition that they provide for me until my death.

Ja, hij hêt die plaas gekoop, kort voor zijn trouw. Grond was goedkoop in die da'e, en hij hêt ma £ 50 davor betaal.

En hoe groot is dit?

En beetjie o'er 6000 morre.

Oom kan zeker nou banja meer davor krij.

Drie jaar gele'e is ik £ 12,000 ver die plaas ge-offereer; dit behoer nou an mijn jongste zeun, en hij zê hij zal dit nie verkoop nie onder £ 20,000.

Is oom zijn vrouw dan dood?

Ja, zij is drie jare gele'e o'erle'e. Die arme mensch hêt lang en zwaar gelij.

Wat hêt zij gemankeer?

Die kanker in die maag.

Hoeveel kinders hêt Oom?

Ik hêt vier zeuns en twee dochters an die le'e. Hullie is almaal getrouwd.

En wie zorg nou ver Oom?

Mijn jongste zeun en zijn vrouw. Ik hêt ver hem die plaas gegé, op conditie dat hullie ver mij mot zorg tot ik dood is.

The farm must have changed a good deal since you first knew it.

When my father first bought it, it was a mere desert, and during the first ten months my parents lived in a tent.

And you were born there.

Yes, but shortly after my father had finished a wattle and daub hut, and we lived in it for 20 years.

Where is that house now?

We broke it down some eight years ago.

And who built this nice house?

I built it in 1880, and it cost me at the time nearly £ 2000.

Yes, building is a very expensive amusement.

Every tree you see on this farm was planted with my own hands; not only the orchard, but those willows and these two rows of bluegums.

These are very fine trees indeed.

So everybody says. The large dam you saw near

Die plaas mot banja verander hêt, van dat Oom dit eers geken hê.

Toe mijn vader dit gekoop hêt, was dit heeltemaal en woeste wereld, en in die eerste tien maande hêt mijn ouders in en tent gewoon.

En Oom is zeker da in gebore.

Ja, ma kort dana hêt mijn vader en harte-bees-huisie klaargemaak, en da hêt ons twintig jaar lang in gewoon.

Wa is die huis nou?

Ons hêt dit nou acht jaar gele'e afgebreek.

En wie hêt die mooie huis gebouw?

Ik hêt dit in 1880 gebouw, en dit kos mij toe amper £ 2000.

Ja, bouwerij is en dure liefhebberij.

Iedere boom wat jij op die plaas zie, hêt ik met mijn ei'e hande geplant; nie alleen die bogerd nie, maar da die wilgeboome, en die twee rij blauw-gomboone.

Hullie is rechtig mooie boome.

Zoo zê al die mensche. Die groote dam wat jij bij die

the gate was also built by me and my sons.

You must have worked hard in those days.

Yes, the Lord gave me strength to do a great deal of work; but now I am old and done up, and I can do very little.

But certainly you do deserve rest. And where is your son?

He is working in the lands. The fellow works hard too, and he has a better head than his old father.

How is that?

Well, you see, I always farmed with sheep, and it paid well when wool was 9 d or 1/- a pound, but now wool is too low in price, and you want a lot of sheep to make it pay.

And does not your son farm with sheep?

Well, he has about 1500 sheep, but he farms principally with wheat and oats, and mielies. *Lucerne*

But one requires water for that.

My son has built a very large dam in a kloof near that mountain, and he

hek gezien het is ook deur mij en mijn zeuns gebouw.

Oom moet hard in die da'e gewerk hêt.

Ja, die Heere hêt mij krach(t) gegé om banja werk te doen; ma nou is ik oud en gedaan en kan ik ma min doen.

Ma Oom verdien rechtig rus(t). En wa is jou zeun?

Hij werk op die lande. Die kerel werk hard ook, en hij het en betere kop as zijn ou vader.

Hoe meen Oom?

Wel, zie jij, ik hêt altijd met schape geboer, en dit hêt extra betaal toe die wol 9 d. of 1/- die pond was; ma die prijs van die wol is nou te laag, en jij mot banja schape hê om dit te laat betaal

En boer jou zeun dan nie met schape nie?

Ja, hij het omtrent 1500 schape, ma hij boer ver-namelijk met kore, en haver, en mielies. *Lucerne*

Ma en mensch mot water daver hê.

Mijn zeun hêt en banja groote dam gebouw in en kloof bij die berg da, en

leads the water with a furrow of nearly 2000 yards to his lands.

That must have been a very big undertaking.

I should think so. It took him two years to finish that dam.

I am sorry, Uncle, that I must leave now, but if I don't start now, I won't get to the station in time.

I am sorry too that you are in such a hurry.

I am just going to tell my boy to inspan, and then I shall come to say goodbye to uncle.

hij lei die water in en voor van amper 2000 tree na zijn lande.

Dit mot een groot stuk werk gewees hêt.

Ik zou zoo denk. Dit hêt hem twee jaar geneem om die dam klaar te maak.

Ik is jammer Oom, dat ik nou mot weggaan, ma as ik nou nie begin nie, zal ik nie in tijd bij die statie kom nie.

Ik is ook jammer dat jij zoo haastig is.

Ik ga net mijn jong zê om in te span, en dan zal ik ver Oom kom groet.

V.

In a shop.

Are you the owner of the shop?

No, the owner is not in at present. Is there anything I can do for you.

I wish to buy some goods, but I have no ready cash, and I wish to know whether you will open an account for me.

In en winkel.

Is jij die baas van die winkel.

Né, die baas is op die oo'eblik nie hier nie. Is da iets wat ik ver jou kan doen.

Ik wil en beetje goedkoop, ma ik hêt nie kontant geld nie, en ik wil weet of jullie dit ver mij zal opschrijf(f).

Who are you and where do you live?

My name is Piet van Wijk, and I live at Paddafontein.

Are you the man who bought the farm a few weeks ago at the sale?

Yes, I am the owner of the farm.

That is alright then. Just order what you want, and we will enter it to you.

Have you good coffee?

Yes, here is one kind for 7 d. a ₤, and this here is 1/8 a ₤.

What is the price of a bag of the cheap kind?

I'll let you have a bag at £ 3. 15. 10.

Let me have two bags then.

What is the next?

Show me some of your best sugar.

White or yellow.

Light yellow.

This is splendid sugar; we sell it at 3½ d. a ₤ or 19/- a bag.

What does a bag weigh.

•About 70 pounds, more or less.

Give me two bags of that also.

Wie is jij en wa woon jij?

Mijn naam is Piet van Wijk en ik woon op Paddafontein.

Is jij die man wat en paar weke gelé'e die plaas hêt gekoop op die vendutie?

Ja, ik is die ei'enaar (baas) van die plaas.

Dan is alles rech. Bestel ma net wat jij noodig hêt, en ons zal dit opschrij(f).

Hê jij goeie koffie?

Ja, hier is een soort ver 7 d. die ₤, en die hier is 1/8 die ₤.

Wat kos en zak van die goedkoope soort?

Ik zal jou en zak laat krij ver £ 3. 15. 0.

Laat ver mij dan twee zakke krij.

Wat nog meer?

Wijs mij een beetjie jou beste suiker.

Wit of geel.

Lich(t) geel.

D'is prachtige suiker; ons verkoop dit ver 3½ d. die ₤ of 19/- die zakkie.

Wat weeg en zakkie?

Omtrent 70 pond, meer of min.

Gé mij dan ma twee zakkies ook davan.

Let me have a bag of rice.

What is your price?

We can let you have a bag of good rice for £ 1.15.0.

But is that not rather dear?

Rice is very scarce just now, and the price of it has risen lately.

Let me have half-a-bag.

Anything more?

Here is a list the wife gave me; 1 ₤ of cinnamon, 2 ₤ of pepper, 5 ₤ of fine salt, $\frac{1}{2}$ ₤ of cloves, $\frac{1}{2}$ ₤ of nutmeg, 5 ₤ dried peas and 1 ₤ of dried ginger.

Alright, I shall have these things weighed out. Is there anything else.

Yes, I want a suit of mens clothing.

What colour?

Black, for Sunday waer.

What number does Uncle wear?

I waer No. 6.

Here is a really good suit, that you will wear for many years. Just fit it on?

I am afraid it is rather narrow.

No, I don't think so. Your waiscoat is rather thick, that is why it feels a little tight.

Laat ver mij en zak rijs(t) krij. Wat is jou prijs?

Ons kan jou en zak goeie rijs(t) laat krij ver £ 1.15.0

Ma is dit nie en beetje duur nie?

Rijs(t) is nou rechte schaarsch, en die prijs is in die laaste tijd opgegaan.

Laat ver mij en half zak krij.

Nog iets meer?

Hier is en lijsie wat die vrouw vermij gegé het: 1 ₤ kaneel; 2 ₤ peper, 5 ₤ fijne zout, $\frac{1}{2}$ ₤ na'eltjies, $\frac{1}{2}$ ₤ neut, 5 ₤ droo'e ertjies en 1 ₤ gedroogde gember.

Goed, ik zal die goed laat afweeg. Is da nog iets meer?

Ja, ik wil en pak manskleere hê.

Wat ver kleur?

Zwart, ver kiskleere.

Wat ver nommer dra oom?

Ik dra nommer 6

Hier is extra pak, wat oom jare lang zal dra. Pas dit en beetje an?

Ik is bang d'is en beetje nauw.

Né, ik geloo nie zoo nie. Jou onderbaatje is en beetje dik, en d'is daarom wat dit nauw voel.

And what is the price?

It is marked £ 4.15.0, but

I will let it go for £ 4.

That is a lot of money.

I am sure you will never regret the money, for you will wear it till you are tired of it.

Well, I will take it. Now show me a set of harness for wheelers.

English harness or Cape harness.

I would rather have Cape harness.

Now here is really a nice set, the last we have.

It is made in Cape Town and we guarantee the quality. There you can see the name of the maker.

The leather is rather thin, but it seems strong. Do you give a swingle bar to it.

Alright we will throw that in.

I suppose the price is rather high?

The very least we can let you have this, is £ 12.10.

Last week we sold a set like this for £ 14 cash, but as you are a new customer, we will come down a little. I assure you that it costs us £ 12 delivered here.

En wat is die prijs?

D' is £ 4.15.0 gemerk, ma ik zal dit laat gaan ver £ 4.

D' is banja geld.

Ik is zeker jij zal nooit jammer wees ver die geld, want jij zal dit dra tot jij moeg daarvan is.

Goed, ik zal dit neem.

Gé mij nou en paar achtertui(ge).

Engelsche of Kaapsche tui'e.

Ik hêt liewers Kaapsche tui'e.

Nou hier is en regtige mooie paar, die laatste wat ons hêt. D' is in Kaapstad ge-
maak en ons staangoed ver die kwaliteit. Da kan jij die naam van die maker zien.

Die leer is en beetjie dun, ma dit lijk daarom sterk.

Gé jij een zwengel da bij?

Goed, ons zal die da bij doen.

Die prijs is zeker ordentelijk hoog.

Dieminste wavor ons jou dit kan laat krij is £ 12.10. Verle'e week hêt ons en paar zoas die verkoop van £ 14 kontant, ma da jij en nieuwe klandizie is, zal ons en beetjie afkom. Ik verzeker jou dat dit ons £ 12 kos(t) hier afgelever.

Well, put it in a bag for me, and let one of your boys put it on my waggon. How much is this now altogether?

I will tell you in a moment.
£ 27.14.0.

What do you give for sheepskins?

For really good skins we pay 3 d a £, for inferior ones 2 d a £, and for damaged one 1¹/₄ d a £.

I have some bundles of skins on my waggon; just come and weigh them.

Alright, I'll tell the boys to take them off the waggon.

Well, what do you make of it?

There are 846 £s of first class skins, 1008 £s of inferior ones, and 1100 £s of damaged ones. Several of the skins are scabby and that spoils them.

How much does that make altogether?

That will be £ 24.13.11 and if I credit you with that, there will remain a balance due to us of £ 3.0.1.

Goed, zet dit in en zak ver mij, en laat een van jou boys dit op mijn wa'e zet. Hoeveel maak dit nou saam uit?

Ik zal jou dit net nou zê.
£ 27.14.0.

Wat gé jullie ver schaap-velle?

Ver rechtig goeie velle betaal ons 3 d die £; ver tweede klas velle 2 d die £, en ver beschadigde 1¹/₄ die £.

Ik hêt partij bondels velle op mijn wa'e; kom en weeg hullie en beetjie.

Goed, ik zal die boys zê om hullie af te haal van die wa'e.

Wel, wat maak jij daarvan?

Da is 846 £ eerste klas velle, 1008 £ tweede klas velle, en 1100 £ beschadigde. En heele spul van die velle is brandziek en dit bederf hullie.

En hoeveel maak dit alles te saam uit.

Dit zal £ 24.13.11 wees, en as ik jou damee crediteer, dan blijf da en balans an ons van £ 3.0.1.

Thank you; when I come in next time I shall settle that.

Dankie; as ik die vollende keer inkom zal ik dit rechmaak.

VI.

About cattle in general.**O'er allerlei soorte vee.**

I spent a very pleasant day yesterday.

Ik hêt gister en rechte plezierige dag deurgebrenng.

So, where were you then?

Zoo, en wa was jij dan?

I went to John Hugo's farm, and I saw some beautiful cattle, horses, and sheep.

Ik hêt na die plaas van Jan Hugo geweest, en ik hêt prachtige beeste, paerde en schape gezien.

Hugo is known to be one of our most enterprising farmers. He spent a lot of money, but now he gets it all back in selling the produce of his stock.

Hugo staan bekend as een van onze ondernemendste boere. Hij hêt banja geld gespandeer, ma nou krij hij dit alles terug deur die anteelt van zijn vee te verkoop.

He was very kind to me, and showed me all o'er the farm, and even drove me to the out-stations.

Hij was rechte goed ver mij, en hêt mij die heele plaas gewijs, en hij het mij zelfs met die kar na die buite-poste gebrenng.

Have you seen his imported bulls?

Hê jij zijn ingevoerde bulle gezien?

Yes, that was the first thing he showed me, and splendid animals they are.

Ja, dit was die eerste ding wat hij mij gewijs hêt, en hullie is prachtige diere.

They say he paid £ 250 for that Friesland Bull.

Hullie zê hij het £ 250 betaal ver die Frieslandsche bul.

That is what he told me himself, and some of his imported cows cost

Dit hêt hij mij zelf vertel, en sommige van zijn ingevoerde koeie kos hem

him £ 80 a piece. He has a splendid lot of calves this year.

What I like best on his farm are his imported stallions and mares.

Yes, they are fine, but I like his sheep best. I never saw a finer lot of sheep than his lot of Lincoln crossbreds. They have splendid wool, and are also fit for the butcher. One of the wethers we weighed and it fetched 130 ₣s.

I hear he is now going in for Angora goats too. He has bought three prize rams for a very large price, and he is trying to get 300 good ewes.

He must be very rich to carry on such a large business.

Yes, he is well off, and what is better still, he makes farming pay. He gets handsome profits every year. Last year he sold twenty young calves at £ 20 a pièce, and 10 thoroughbred colts for about £ 80 a piece; one he actually got £ 150 for. Besides this he shears

£ 80 die stuk. Hij hêt van die jaar en banja mooie spul kalvers-

Wat ik die beste op die plaas lijk is zijn ingevoerde hengste en merries.

Ja, hullie is mooi, ma ik lijk zijn schape die beste. Ik het nog nooit en mooier klomp schape gezien dan zijn spul Lincoln basterds. Hullie het prachtige wol, en is ook geschik ver die slachter. Een van die hamsels hêt ons geweeg en dit hêt 130 ₣ gehaal.

Ik hoor hij ga nou ook zij bokke krij. Hij het drie prijsramme gekoop ver en groot som geld, en hij probeer om 300 goeie ooie te krij.

Hij mot banja rijk wees om zoo'n groote bezigheid te kan drijf.

Ja, hij is goed af, en wat nog beter is, hij laat die boerderij betaal. Hij maak elke jaar mooi profijt. Verle'e jaar hêt hij 20 jonge kalvers verkoop ver £ 20 die stuk, en 10 oprechgeteelde jong hengste ver £ 80 die stuk; ver één hêt hij glad £ 150 gekrij. Bo'endien scheer hij elke jaar zoowat

about 150 to 180 bales every year, and gets tip top prices.

I must say I like a fellow like that, and if we had more like him, the country would be better off.

And don't forget that 25 years ago, when he married, John Hugo was a poor man, who had nothing but a waggon and a span of bullocks, and perhaps 200 sheep.

150 of 180 bale wol, en krijg die hoogste prijze.

Ik mot zê ik lijk zoo'n kerel as die, en as ons meer van zijn soort hêt, zou dit beter gaan met die land.

En jij moe nie vergeet nie, dat 25 jaar gele'e, toen hij getrouw hêt, Jan Hugo en arme man was, wat niks nie gehad hêt as en wa'e en en span osse, en miskien 200 schape.

VII.

A Doctor's patients.

Well, what is the matter with you?

I feel very ill, doctor, I have pains all through my body, and I believe I have fever.

How long have you felt like this?

I felt suddenly bad this morning.

Let me feel your pulse.

Put out your tongue. Are your bowels moved?

No, I am very costive.

You have an attack of influenza. I will give you a prescription, which you

En Dokter zijn patiente.

Wel, wat mankeer jij?

Ik voel rechte ziek, dokter. Ik hêt pijn deur mijn heele lijf, en ik geloo(f) dat ik koors hêt.

Hoe lang voel jij al zoo?

Ik hêt vanmorre zoo ma op eens slech(t) gevoel.

La ver mij jou pols voel.

Steek jou tong uit. Hê jij ope lijf.

Né, ik is banja hardlijvig.

Jij hêt en anval van influenza.

Ik zal ver jou en recep gé, wat jij mot laat op-

must get made up. Go to bed at once, and if you don't feel better in a day or two, you had better send for me.

Yes, what can I do for you?

I want you to give me something for my cough.

How long have you had this cough?

About a week.

Just take off your jacket and waistcoat, and also your shirt. That will do.

Does that hurt you?

Yes, a little.

Take a deep breath.

Hm, you have an attack of bronchitis, and I would advise you to go to bed.

I can 't stay away from my work.

What is your occupation?

I am bookkeeper at B & Co.

Do you do any nightwork?

Not at present.

Well, if you are careful, and don't go out at night, you can try to continue your work. I will give you a prescription for a mixture, of which you must take a tablespoonful three times a day. You had

maak. Ga op die plek na bed, en as jij in en paar da'e nie beter voel nie, dan mot jij liewers ver mij stuur.

Ja, wat kan ik ver jou doen?

Ik wil hê dat dokter mij ie(t)s ver mijn hoes(t) gé.

Hoe lang hê jij die hoes(t) al?

Omtrent een week.

Trek en beetjie jou baatjie en onderbaatjie uit, en ook jou hemd. D'is genog.

Maak dit ver jou zeer?

Ja, en beetjie.

Haal diep asem.

Hm, jij het en anval van bronchitis, en ik zou ver jou anraai om bed toe te gaan.

Ik kan nie wegblij(f) van mijn werk nie.

Wat is jou werk?

Ik is boekhouwer bij B & Co.

Werk jij in die a'end.

Op die oo'enblik nie.

Wel, as jij verzigtig is, en nie in die a'end uitgaan nie, kan jij probeer om antehou met jou werk. Ik zal ver jou en recep gé ver en drankie, wavan jij driemaal op en dagen groot lepelvol mot neem.

better call again in a few days, and I wil see then how you are.

Well, my good woman, what brings you here?

Doktor, this child seems ill. It is very fretful; it won't take the breast and it does nothing but cry.

How old is the child?

Eight months.

I fancy the child is teething.

You must keep its bowels open. Here is a prescription for some powders, to be taken twice a day.

And if the child does not get better?

I'll come and look at it tomorrow. Where do you live?

No. 16, Breda Street.

What is the matter with this man?

He has had an accident, and fell from his horse.

Bring him quickly into this room, and put him on to this couch.

The man is unconscious, doctor.

Yes, I see that. He has a nasty wound on his head.

Dit zal goed wees as jij in en paar da'e weer hier kan ankom, dan zal ik kijk hoe dit met jou gaan.

Wel, mijn goeie vrouw, wat breng jou hier?

Dokter, die kind lijk ziek.

Hij is banja lastig; hij wil nie die borst vat nie, en hij doe niks anders nie as huil.

Hoe oud is die kind?

Acht maande.

Dit lijk ver mij die kind krij tandtjies. Jij mot zorg dat hij ope lijf hêt. Hier is en recept ver een spul poeiers, twee te neem op en dag.

En as die kind nie beter wor(d) nie?

Ik zal morre na hom kom kijk. Wa blijf jij?

No. 16, Breda Straat.

Wat mankeer die man?

Hij hêt en ongeluk gekrij en is van zijn paerd geval.

Breng ver hem gauw in die kamer hier, en leg ver hem op die rusbank da.

Die man is bewusteloos, dokter.

Ja, ik zien dit. Hij hêt een leelijke wond an zijn

Look here, you had better get the ambulance of the police, and bring this man to the hospital. Does any one of you know him?

Yes, I know him; he is a farmer at Wijnberg, and his name is X.

Alright, you take charge of him, and give this note to the doctor at the hospital. I am afraid there is very little chance of the fellow recovering.

Doctor, please come at once to my house.

Who is ill?

My son cut his arm with a piece of a bottle, and we can't stop the blood.

Alright, I will go with you at once.

hoofd. Kijk, jullie moet liewers die ambulanswa'entje van die politie krij, en die man na die hospitaal breng. Ken een van jullie ver hem?

Ja, ik ken ver hem; hij is en boer van Wijnberg en zijn naam is X.

Goed, zorg jij ver hem, en gé die briefie an die dokter bij die hospitaal. Ik is bang da is ma min kans dat die kerel zal rech wor(d).

Dokter, kom toch assieblief da'elijk na mijn huis.

Wie is ziek?

Mijn zeun hêt zijn arm gesnij met en stuk van en bottel, en ons kan nie die bloei stop nie.

Goed, ik zal nou met jou saamgaan.

VIII.

A visit to Cape Town.

Hullo, here you are. How are you getting on?

Alright, thank you; just a bit tired from the long journey.

Where is your luggage?

En besoek an Kaapstad.

Hallo, da is jij. Hoe gaan dit met jou?

Goed, dankie; net en beetjie moeg van die lange reis.

Wa is jou bagagie?

In the van. I have only two portmanteaus.

Well, let us get them, and then we will drive up to my house.

Here is my luggage. Do you carry this small portmanteau and I will take the big one.

Cabby, drive to No. 20, X street.

Is this your first visit to Cape Town.

Yes; I was here once with my parents, when I was a boy of about six, but I don't remember anything about.

Cape Town has changed a great deal since those days.

The place seems tremendously big. What are those waggons there, without horses.

Those are our electric trams. We will have a ride in them to-morrow.

It does seem funny to see these things drive about without horses.

There are many things in Cape Town you will be astonished at.

What big building is that? Those are the Houses of

In die kondukteurs wa'e-
Ik -hêt net twee reis-
koffertjies.

Goed, laat ons hulle krig,
en dan zal ons na die
huis rij.

Hier is mijn bagagie. Dra
jij die klein koffertjie dan
zal ik die groot een vat.

Cabby, rij na No. 20, X
straat.

Is dit die eerste maal wat
jij Kaap toe kom?

Ja, ik was hier een keer
met mijn ouders, toen
ik en jongen van omtrent
zes jaar was, ma ik onthou
niks davan nie.

Kaapstad is van die da'e af
banja verander(d).

Die plek lijk vreeselijk groot.
Wat is die wa'es da, die
zonder paerde.

D'is onze elektriske trams.
Ons zal morre en beetjie
in 'hullie gaan rij.

Dit lijk snaaksch om zukke
dinge te zien rondrij zonder
paerde.

Da is banja dinge in Kaap-
stad, wa o'er jij jou glad
zal verwonder.

Wat ver gebouw is da die?
D'is die Parlementsgebouw,

Parliament, the finest building in town.

And that church there?

That is the English cathedral.

You have a tremendous lot of shops here.

Yes, there a good deal of shops, large and small; the finest shops are however in Adderley-street.

Are your streets not rather narrow for all the traffic.

Yes, they are that, but that cannot be helped.

Is your house far from the station?

No, we will be there in a moment. Here we are. Now we will first have breakfast, and if you are not too tired we will take a walk through town.

To tell you the truth, I would prefer lying down for an hour or so after breakfast, for I feel very tired, and I scarcely had any sleep in the train.

Well, I will wake you about 11 o'clock, and then we have still 2 hours before dinner.

Do you feel alright now?

Yes, I shall be ready in five

die mooiste gebouw in die stad.

En da die kerk?

D'is die Engelsche groote kerk.

Jullie hêt en vreeselijke spul winkels hier.

Ja, da is en klomp winkels, groot en klein; die mooiste winkels is daarom in Adderley-straat.

Is jullie strate nie en beetje nauw nie ver al die gerij.

Ja, hullie is, ma da kan ons niks an doen nie.

Is jou huis ver van die statie?

Né, ons zal net nou da wees.

Hier is ons da. Nou zal ons eers breakfas hê, en as jij nie te moeg is nie, zal ons en beetje deur die stad loop.

Om die waarheid te zê, ga ik lievers ver en uur of wat leg na breakfas, want ik is banja moeg, en ik hêt amper nie geslaap nie in die trein.

Goed, ik zal ver jou omtrent 11 uur wakker maak, en dan hêt ons nog 2 uur tijd voor dinner.

Voel jij nou rech(t)?

Ja, ik zal in vijf minute

minutes to go with you.

Let us walk down the Avenue and then through the Public Gardens.

Here you have the Museum; it has a very nice collection of animals and minerals; to-morrow we will have a look at it.

This is a very beautiful garden.

Yes, there are some fine trees and flowers in it.

What is that white thing at the bottom of the garden.

That is the statue of Sir George Grey, one of our former governors, who did a lot for this country.

And that building behind it.

That is the South African Library. We might just have a look at it.

My heavens, but they have a lot of books here!

Yes, there are about 60,000 volumes on all subjects.

Cannot we have a look at Parliament House.

We had better postpone that till to-morrow. I want to take you down to the docks. We will take a cab.

klaar wees om met jou saam te gaan.

Laat ons die Gouvernements-laan deur gaan, en dan deur die Publieke Tuin.

Da is die Museum; dit hêt en mooie verzameling van diere en minerale; morre zal ons da na loop kijk.

D'is en banja mooie tuin.

Ja, da is partij mooie boome en bloeme da in.

Wat is da die witte ding and die end van die tuin?

D'is die standbeeld van Sir George Grey, één van ons vroe'ere gouverneurs, die banja ver die land ~~gedaan~~ hêt.

En die gebou ^{gedoen} wat da achter staan?

D 'is die South African Library. Ons kan net een oo'enblikkie da gaan kijk.

Mijn hemel, ma hullie hêt en spul boeke hier!

Ja, da is omtrent 60,000 deele o'er allerlei onderwerpe.

Kan ons nie na die Parlements-huis loop kijk nie?

Ons zal dit lie'ers uitstel tot morre. Ik ^{wil} ver jou na die dokke toe vat.

Ons zal en cab vat.

Cape Town is really beautifully situated, with the bay in front and Table Mountain behind it.

Yes, it is, but you will find that the suburbs are still finer. One of these days we shall go to Wijnberg by tram, & then I shall show you some pretty spots.

This seems a very busy road.

Yes, the road to the docks is always crowded, especially on Wednesday, when the mailsteamer leaves for England.

Do all the ships and steamers come into the Docks?

Yes, when there is room for them, but sometimes the docks are so full, that steamers have to discharge their cargo in the bay.

I can 't stand all this noise and bustle; please let us go somewhere else.

It is about time to go home, so we will send the cab away, and walk the distance.

Kaapstad leg daarom rechte mooi, met die baai davor en Tafelberg da achter.

Ja, d'is waar, ma jij zal uitvind dat die voorste'e nog mooier is. Eén van die da'e zal ons met die tram na Wijnberg gaan, en dan zal ik ver jou en spul mooie plekke wijs.

Dit lijk en banja drukke pad.

Ja, die pad na die docks is altijd vol met mensche, vooral op en Woensdag, as die mailsteamer na Engeland weggaan.

Kom al die schepe en stoomboote in die Docks?

Ja, as da plek ver hullie is, ma partij keer is die docks zoo vol, dat die stoomboote hullie lading mot los in die baai.

Ik kan nie al die lawaai en geloop verdra nie; laat ons assieblief ergens anders na toe gaan.

D'is omtrent tijd om huistoe te gaan, en ons zal ma die cab wegstuur en die distantie loop.

IX.

In the Court.

In die Hof.

Where are you going to in such a hurry?

I am going to the Supreme Court.

What are you going to do there?

I want to listen to a big murder case, that is coming on this morning. Are you going with me?

I have nothing particular to do this morning, so I might just as well go with you. I have never been in the Supreme Court before.

We shall have to look sharp, else we will not get a seat.

Here are two seats open. The hall is rather small.

Yes; it is high time that we ~~get~~ ^{had} a decent building for our Supreme Court. The thing has been talked about for the last five years, but nothing has been done yet.

Hush: here the Judge is coming.

What Judge is it?
The Chief Justice.

Wa ga jij zoo haastig na toe?

Ik ga na die Hooge Gerechtshof.

Wat ga jij da maak?

Ik wil gaan luister na en groote moordzaak, wat van morre voorkom. Ga jij saam met mij?

Ik hêt van morre niks bizonders te doen nie, en ik kan daarom net zoo goed met jou saam gaan. Ik was nog nooit nie in die Hooge Gerechtshof.

On zal mot haas(t) maak, anders zal ons nie zitplek krij nie.

Hier is twee plekke ope. Die zaal is en beetjie klein.

Ja, d'is hoog tijd dat ons en ordentelijke gebouw ver ons Hoog Gerechtshof krij. Hullie hêt al ver die laaste vijf jaar o'er die ding gepraat, ma hullie hêt nog niks gemaak nie.

St.; hier kom die Rechter an.

Wat ver rechter is dit?
Die Hoofdrechter.

I suppose those are the barristers, who are sitting in the front rows.

Yes, and the one getting up now is the Attorney General. He only appears in very important cases.

Here they are bringing in the prisoner.

He is quite a young man. There the advocate for the defence is getting up.

Where is the jury?

They are going to call out the names now.

Who does that?

The Registrar of the Court; that man who sits in front of the judge.

How many jurymen are there?

Nine.

There the first witness is called.

He seems to give his evidence very clearly.

Just you wait until he is cross-examined.

The advocate for the prisoner puts some awkward questions.

He is a very smart fellow. Now the attorney-general is going to address the jury.

He does not speak very well.

Da die mans wat op die voorste banke zit, is zeker die advokate.

Ja, die één wat nou opstaan is die Prokureur-Generaal. Hij verskijn net in banja belangrijke zake.

Da breng hullie die prisoner binne.

D' is glad een jonge man. Da staan die advocaat van die prisoner op.

Wa is die jurie?

Hullie gaat nou hullie name uitroep.

Wie doen dit?

Die Registrateur van die Hof; da die man wat vlak voor die rechter zit.

Hoeveel juriele'e is da?

Ne'e.

Da wordt die eerste getui'e opgeroep.

Dit lijk hij geef zijn getuigenis rechte duidelijk.

Wach en beetjie tot hullie ver hem kruisvra.

Die advokaat ver die prisoner vra partij lastige vra'e.

Hij is en banja slim ^{me} kerel. Nou ga die Prokureur-Generaal die jurie aanspreek.

Hij praat nie heeltemaal eerste klas nie.

Wait, just hear now Advocate X speak. You are going to hear something fine then. He knows how to handle a jury.

I suppose the Chief-Justice sums up after that.

Yes, and he does that in a quiet, clear manner.

There the jury is going out.

It is getting fearfully hot here.

Yes, the place is crowded.

What do you think the verdict will be?

I don't think there is sufficient evidence to find him guilty.

I would not care to be a jurymen in a case like this.

There is the jury. Let us listen wat the foreman says.

Not guilty.

And the judge tells them that he agrees with their verdict.

The prisoner is discharged.

By Jove, that fellow must be glad.

Let us get out as quickly as possible. I am fearfully thirsty.

So am I.

Do you often go to listen to cases.

Wach, hoor nou net Advokaat X, praat. Jij zal nou iets banja moois hoor. Hij weet hoe om met een jurie te werk.

Die Hoofdrechter som zeker da na die zaak op.

Ja, en hij doen dit op en kalme, duidelijke manier.

Da gaat die jurie uit.

Dit wor(d) banja warm hier.

Ja, die plek is propvol.

Wat denk jij zal die verdik(t) wees?

Ik geloo nie da is genoeg getui'enis om ver hem schuldig te vind.

Ik zou nie lijk nie om een jurieman in zoo'n soort zaak te wees.

Da is die jurie. La ons luister wat die voorman zê.

Onschuldig.

En die rechter vertel hullie dat hij instem met hullie verdik(t).

Die prisonier is ontsla'e.

Machtig, ma die kerel mot blij wees.

La ons uitkom zoo gauw as ons kan. Ik is verschrikkelijk dors.

En ik ook.

Ga jij banja keer om te luister na zake.

No, only when there is something very important on. It is monotonous to listen to civil cases; great criminal cases one, however, likes to hear.

Ne, net as da iets van banja belang is. D'is vervelend om na civiele zake te luister; ma en menschlijk om na groote criminee zake te hoor.

X.

A talk to clerks a servants.

En praatje met klerke en dienstbooië.

Where is Mr. A?
He is in the store, Sir.
Just call him, please.

Wa is meneer A?
Hij is in die pakhuis, meneer.
Roep en beetjie ver hem, assieblief.

A, did you do the messages I gave you yesterday afternoon.

A. hê jij die boodschappe gedaan, wat ik gister ver jou gegé hêt?

Yes, Sir, I did them all.

Ja, meneer, ik hêt hullie almaal gemaak.

Well, and what is the result?
I first went to M & Co., and gave them the account.

Wel, en wat is davan gekom?
Ik hêt eers(t) na M. & Co. gegaan en ver hullie die rekening gegé.

They said they did not owe anything.

Hullie zê hullie schuld ons niks nie.

Did you not tell them, we sent them three hundred-weight of glass, in accordance with their order?

Hê jij nie ver hullie gezê, ons hêt ver hullie drie honderd gewich glas gestuur, vollens hullie order?

Yes, but they said they never received the goods.

Ja, ma hullie zê hullie hêt nooit die goed ontvang nie.

How is that possible? Just call Mr. C.

Hoe is dit mo'elijk? Roep en beetjie ver méneer C.

Mr. C, who executed the

Meneer C, wie hêt die order

- order for glass for M. & Co?
- I gave the order to young P., Sir.
- Did he not give you a copy of the delivery note?
- I don't think he did, Sir.
- You should have looked after that. Just call young P.
- Did you execute the order for 300 ₣ of glass for M. & Co.?
- No, Sir.
- How is that?
- I was very busy, Sir, when Mr. C gave it me, and I put it down on some bales, without looking at it, and it quite escaped my memory.
- And where is the order now?
- I am afraid it is lost, Sir.
- Now, look here, P., this is not the first time you have been careless, and in this instance you have caused me great loss. I warned you last time, but it seems you have no head for business. Mr. C. will pay you your months salary, and I am
- uitgevoer van die glas voor M. & Co.
- Ik hêt die order aan jonge P. gegé, meneer.
- Hêt hij jou nie en copie van die afleveringsbriefie gegé nie?
- Ik geloo nie hij hêt zoo ge-
maak, meneer.
- Jij most da na gekijk hêt.
Roep en beetjie ver jonge P.
- Hê jij die order uitgevoer
ver 300 ₣ glas ver M. & Co?
- Né, meneer.
- Hoe kom nie?
- Ik was banja bézig, meneer,
toe meneer C. dit ver mij
gegé hêt, en ik hêt dit op
en spul bale geleg, zonder
da na te kijk, en toe hêt
ik dit glad vergeet.
- En wa is die order nou?
- Ik is bang d'is weggeraak,
meneer.
- Nou, kijk hier, P., d'is nie
die eerste keer nie wat
jij zorgeloos gewees is, en
in die geval hier hê jij
mij groote schade aange-
doen. Ik hêt ver jou die
laaste keergewaarschouw,
ma dit lijk jij hêt nie en
hoofd ver bézigheid nie.
Meneer C. zal ver jou en

sorry to tell you that your service are not required any longer.

Mr. A., did you tell Y & Co., that I won't accept the iron they sent me.

Yes, Sir; they said they will send another lot this morning, and that they are sorry for the mistake.

Alright, you can go. Who swept this office this morning?

Adam did, Sir.

Let him come here. Adam, do you call this sweeping the room. Just look how the papers are lying about the floor.

I was in a great hurry this morning, Sir.

What were you in a hurry for?

Mr. P. told me to come to the store.

Yes, but you know that this office got to be swept before you do anything else. Where were you last night?

I, Sir?

maand salaris betaal, en ik is jammer om jou te zê dat jou dienste nie meer noodig is nie.

Meneer A. hê jij ver Y & Co gezê, dat ik nie die ijzer zal aanneem nie, wat hullie ver mij gestuur hêt.

Ja, meneer; hullie hêt gezê hullie zal van morre en ander lot stuur, en dat hullie jammer is dat die fout gebeurd is.

Goed, jij kan gaan.

Wie hêt van morre die kantoor hier schoongemaak?

Adam hêt dit gedoen, meneer.

Laat ver hem hier kom.

Adam, noem jij dit en kamer uitveeg. Kijk en beetjie na al die papiere wat op die grond leg.

Ik was banja haastig van morre, meneer.

Waarom was jij haastig?

Meneer P. hêt gezê ik mot pakhuis toe kom.

Ja, ma jij weet die kantoor mot uitgeveeg wor vóór jij iets anders doen. Wa was jij gister a'end.

Ik, meneer?

Yes, you.

I was out, Sir.

Now, look here. I know all about it. You were drunk last night and you have been fighting in the street. You spent the night in jail, and your brother bailed you out. I don't want boys of that kind. Tell Mr. C. to pay you, and clear out as quick as you can. Send Harry here.

Harry, you told me last week that you had a brother looking for a job. Has he got anything to do already.

No, Sir, not yet.

When you go home at noon, tell him to come here. Perhaps I can give him something to do.

Thank you, Sir.

Ja, jij.

Ik was uit, meneer.

Nou, kijk en beetje hier. Ik weet alles davan. Jij was gister a'end dronken en jij hêt gevech in die straat. Jij hêt dienach(t)deurgebrenge in die tronk, en jou broer hêt ver jou borg gestaan. Ik wil nie boys van die soort hênie. Zê ver meneer C om ver jou te betaal, en maak dat jij zoo gauw as jij kan, hier van wegkom. Stuur ver Harry hier.

Harry, verle'e week hê jij ver mij gezê, jij hêt en broer wat na en job zoek. Het hij al werk gekrij?

Né, meneer, nog nie.

As jij om twaalf uur huistoe gaan, mot jij ver hem zê om hier te kom. Mis-kien hêt ik en werkje ver hem.

Dankie, meneer.

XI.

Going for a drive.

Are you going with me?

Where are you going to?

I am just going for a short drive.

En rijtoertjie maak.

Ga jij met mij saam?

Wa ga jij na toe?

Ik ga net en endjie rij.

Alright, wait a moment, while I put on my boots and my hat.

Go ahead now!

I see you have a new pair of horses.

Yes, I bought them yesterday, and now I want to try them.

You are a funny fellow. Most people try horses first and then buy them.

Well, I did try them a little yesterday, and besides I know the horses.

From whom did you buy them?

From Pieter de Villiers. They are bred by him, and are brothers, of the same sire and dam. The near horse is five and the off-horse six.

It is a pity they are not exactly the same colour.

Yes, the one is a somewhat darker chestnut than the other, but otherwise they are marked the same. They both got a star, and white hindlegs.

What do you pay for them? Just guess.

No, I am no judge of horses.

Goed; wach en beetjie, tot ik mijn stevels angetrek en mijn goed opgezet hêt.

Toe nou maar!

Ik zie jij hêt en paar nieuwe paerde.

Ja, ik hêt hullie gister gekoop, en nou wil ik hullie probeer.

Jij is en snaaksche kerel. Die meeste mensche probeer eers paerde en dan koop hullie ver hullie.

Ja, ik hêt hullie gister en beetjie geprobeer, en bo'endien ken ik die paerde.

Van wie hê jij hullie gekoop?

Van Pieter de Villiers. Hullie is bij hem geteel, en hullie is broers, van diezelfde vader en moer. Die hotpaerd is vijf en die haarpaerd is zes jaar oud.

D'is jammer dathullie nie precies eender van kleur is nie.

Ja, die een is en beetjie donkerder vos as die ander, ma anders het hullie net diezelfde merke. Hullie het alle twee en kol en wit achterpote.

Wat betaal jij ver hullie? Raai en beetjie.

Né, ik hêt niet verstand van paerde nie.

I paid £ 80 cash for them.

That is a lot of money, and they should be good at that.

I know they are good. Villiers trained them himself, and there is not a man in the district that knows better how to treat a horse.

They trot very nicely.

Wait till we get to the bit of level road other-side the river, then you will see what they can do.

Take care here, the ford is rather had.

They will get through alright; they walk through the ugliest places. If one just whistles they stop dead.

I must say they are really welltrained. Are you going to keep them for yourself?

Oh, no, I bought them as a speculation. A friend of mine in Capè Town wrote me some time ago to get him a good pair of carriage horses. He wrote he would not mind paying £ 150 if they were good.

And are you going to send him these?

Ik het £ 80 kontant ver hullie betaal.

D' is en klomp geld, en hullie behoer banja goed daver te wees.

Ik weet hullie is goed. Villiers hêt hullie zelf geleer, en da is nie en man in die district nie, wat beter weet om met en paerd te werk as hij.

Hullie draf rechte mooi.

Wach tot ons op die gelijke pad is, anderkant die rivier, dan zal jij zien wat hullie kan doen.

Pas op hier; die drift is en beetjie slech(t).

Hullie zal goed deurkom; hullie stap deur die leelijkste plekken. As en mensch net fluit, staan hullie doodstil.

Ik mot zê hullie is richtig banja geskikt. Ga jij hullie ver jonzelf hou?

O, né, ik hêt hullie ver en speculatie gekoop. En vriend van mij in Kaapstad hêt mij en tijd gele'e geschrijf, om ver hem en paar goeie rijtuigpaerde te krij. Hij hêt geschrijf hij zou nie om gé nie om £ 150 te betaal as hullie goed is.

En nou ga jij ver hem die stuur?

I am going to take them myself, and if he does not give me £ 150, I am sure to get that from somebody else. Good carriage-horses are very scarce in Cape Town.

I think we might turn back now, else it will be dark before we reach the village.

Yes, I was thinking that too. We shall turn at the top of this hill.

Hullo, the nearhorse is lame.

Just hold the reins, so that I can have a look. I suppose he has got a small stone in his hoof.

It is just as I thought.

So, now I have taken it out. It might have been worse.

You need not drive me to the house. Just put me down near the church, as I want to go and see my brother.

Ik zal hullie zelf zoo'n toe vat, en as hij nie ver mij £ 150 gé, is ik zeker om dit te krij van iemand anders. Goeie rijtuig-paerde is rechtig schaarsch in Kaapstad.

Ik denk ons kan nou om-draai, anders zal dit donker wees vóór ons in die dorp is.

Ik het ook net zoo gedenk. Ons zal daar bo'e op die opdrans omdraai.

Hallo, die hotpaerd is kreu-pel.

Vat en beetjie die leisels, dat ik en beetjie kan kijk. Hij hêt zeker een klein klip-pie in zijn hoof.

D' is net wat ik gedenk hêt.

Zoo, nou hêt ik dit uitge-haal. Dit kan erger ge-wees hêt.

Jij hoof mij nie na mijn huis te breng. Laat mij net afklim bij die kerk, want ik wil mijn broer loop zien.

XII

Buying sheep.

Good morning, uncle John, you are just the man I want to see.

Schape koop.

Morre, oom Jan, jij is net die man wat ik wil zien.

Why? What do you want of me?

I hear uncle has such nice wethers.

Yes, I have a very nice lot.

How many are there?

There are altogether a little over 1800.

Are they all for sale?

No; I don't mind selling 1000 though; the others I want to keep for myself

Are they Cape sheep or Merino's.

Two hundred are Cape sheep, the rest are Merino's and crossbreeds.

What is your price?

No, I shall not tell you that now. I am going out in an hour's time; if you like you can go with me.

Are you on horseback?

Yes.

Well, I will go out with you. Where shall I meet you?

I will be here at the shop.

Where are the sheep?

One lot is nearby, the other is about half an hour's ride.

Well, what do you say of this lot. These are the Merino's and crossbreeds.

Hoekom? Wat wil jij van mij hê?

Ik hoor oom hêt zukke mooie hamels.

Ja, ik het een rechte mooi klompie.

Hoeveel is da?

Alles te saam is da en beetjie over 1800.

Is hullie almaal te koop?

Né; ik gé daarom nie om nie om 1000 te verkoop; die andere wil ik zelf hou.

Is hullie Kaapsche schape of Merinos.

Twee honderd is Kaapsche schape; die rest is Merinos en basterds.

Wat is jou prijs?

Né, ik zal dit nou nie ver jou vertel nie. Ik ga in en uur huistoe, as jij wil kan jij saam met mij kom.

Is oom te paerd?

Ja.

Goed, ik zal met jou saam gaan. Wa zal ik ver jou ontmoet?

Ik zal hierin die winkel wees.

Wa is die schape?

De één klomp is nabij, ma die ander een is en half uur te paerd van hier.

Wel, wat zê jij van die klomp. D' is die Merinos en die basterds.

There are in fair condition ;
but are they not scabby ?

I have just dipped them a
fortnight ago, and I intend
to dip them again next
week.

Well, what is your price ?
£ 1 for the crossbreeds and
18/— for the Merino's.

That is far too much. You
will never get that from
anybody, uncle.

I won't sell them for less.

Let us first look at the other
lot. How many are here ?

The exact number of the
Cape sheep is 214, and
my price is £ 1.2.6.

Are those old ewes they
are running with.

Yes, there are 600 old ewes.

Will you sell the old ewes ?

I shall sell 500 of them, the
rest I must keep for my
servants.

Well, let us ride home and
I will tell you what offer
I will make you.

It is no use ; I shan't sell
for less than the price I
told you.

Hullie is in ordentelijke
conditie ; ma is hullie nie
brandziek nie ?

Ik het hullie net veertien
da'e gele'e gedip, en ik is
van plan hullie vollende
week weer te dip.

Wel, wat is jou prijs ?
£ 1 ver die basterds en 18/—
ver die Merinos.

D'is glad te veel. Jij zal dit
nooit van iemand krij
nie, Oom.

Ik zal hullie nie ver minder
verkoop nie.

Laat ons eers en beetjie na
die ander klomp kijk.
Hoeveel is da hier ?

Die preciese getal van die
Kaapsche schape is 214,
en mijn prijs is £ 1.2.6.

Is dit ou ooie wat hullie
mee saam loop ?

Ja, da is 600 ou ooie.

Zal jij die ou ooie verkoop.

Ik zal 500 van hullie ver-
koop ; die andere mot ik
hou ver mijn volk.

Goed, laat ons huistoe rij,
en dan zal ik jou zê wat
ver offer ik ver jou zal
maak.

Dit zal niks help nie ; ik
zal hullie nie ver minder
verkoop nie as die prijs
wat ik gezê hêt.

You never told me the price of the old ewes yet.

Their price is 7/6.

Now look here, I shall make you an offer all round. I will give you £ 1 a piece for both Cape Sheep and crossbreeds, 16/— for the merino's and 6/— for the old ewes, and I will take the whole lot at that price. But then you must keep them here for a fortnight and first dip them again.

Your offer is too low; you must think most of these sheep have nearly 8 months wool on their back.

That makes very little difference, and that is only the case with the 800 merino's. You had better accept my offer uncle; I will pay you cash tomorrow in the village. You won't get a chance like this again.

If I have to dip them again it will cost me about £ 4 in dip, besides the trouble.

Alright, I don't mind meeting you in that. I will give you £ 5 extra towards the dipping.

Jij hêt mij nog nie gezê wat die prijs van die ou ooie is.

Hullie prijs is 7/6.

Nou, kijk en beetjie hier; ik zal ver jou en anbod maak ver die lot. Ik zal jou en pond die stuk gé ver die Kaapsche schape en die basterds, 16/— ver die merinos, en 6/ ver die ou ooie, en ik zal die heele klomp vat ver die prijs. Ma dan mot jij hullie hier veertien da'e hou, en hullie eers weer dip.

Jou offer is te laag; jij mot nie vergeet nie dat die meeste van die schape 8 maande wol an hullie lijf hêt.

Dat maak banja min verschil en d'is net die geval met die 800 merinos. Jij moet ma liewers mijn offer aanneem, oom; ik zal morre in die dorp ver jou kontant betaal. Jij zal nie weer zoo'n kans krij nie.

As ik hullie weer mot dip, zal mij dit amper £ 4 in dipstof kos, behalve al die moeite.

Goed, ik gé nie om nie om jou tegemoet te kom in die ding. Ik zal ver jou £ 5 extra gé ver die dip.

How much would the whole lot come to ; if I accept your offer.

How many crossbreeds and merino's are there ?

212 crossbreeds and 791 merino's.

Then the whole lot will come to —

Well, I should not do it, but because you have been a regular customer of mine for so many years, you can have them at that price.

If you come to morrow at 12 o'clock to the hotel, I will pay you. Naturally, if during the fortnight any of the sheep die, you must make up the number.

Yes, that is alright.

Hoeveel zal dit alles te saam uitmaak, as ik jou aanbod aanneem.

Hoeveel basterds en merinos is da ?

212 basterds en 791 merino's.

Dan kom die heele spul op — uit.

Wel, ik behoer dit nie te doen nie, ma omdat jij ver zooveel jaar geregelde klandizie van mij is geweest, kan jij hullie ver die prijs vat.

Als jij morre om 12 uur na die hotel toe kom, zal ik ver jou betaal. Natuurlijk, as in die veertien da'e van die schape dood gaan, mot jij die getal volmaak.

Ja, d' is alles rech.

XIII.

Meeting a friend.

Excuse me, Sir, but is not your name A. B?

Yes, that is my name, but I have not the honour of knowing you.

Yes, one sometimes forgets old friends. Have you ever heard of C. D.

Een vriend ontmoet.

Excuus, meneer, ma is uw naam nie A. B?

Ja, d' is mijn naam, ma ik hêt nie die eer om u te ken nie.

Ja, en mensch vergeet partij maal zijn oude vrienden. Hê jij ooit gehoor van C. D.

- What you don't mean to say you are Charlie.
- Yes, that's the man.
- I would not have known you with that big beard.
- Where have you been all the time?
- I live in Bloemfontein, but I have just returned yesterday from England.
- Look here, have you any time to spare?
- Yes, I have nothing particular to do. I am leaving by to-nights train.
- Let us go to a restaurant and have a cup of tea, then we can have a chat about old times.
- And what are you doing in Cape Town?
- I have a business here.
- What, a shop?
- No, an agency and broker's business.
- Are you doing well?
- Oh yes, I can 't complain.
- Bye the bye. Can you tell me what has become of Fred X.
- Yes, the poor fellow died last year in the hospital here.
- What, did he go wrong?
- Wat jij wil toch nie zê nie jij is Charlie.
- Ja, d' is diezelfde man.
- Ik zou jou nie geken hê met die groote baard.
- Wa is jij al die tijd ge-wees?
- Ik woon in Bloemfontein, ma ik het gister net terug-gekom van Engeland.
- Kijk hier, hê jij tijd te spaar?
- Ja, ik hêt niks bizonders te doen nie. Ik ga met van a'end zijn trein weg.
- Laat ons na en restaurant gaan en en koppie thee drink, dan kan ons en praatje hê over die ouwe tijd.
- En wat doe jij in Kaapstad?
- Ik hêt en bezigheid hier.
- Wat, en winkel?
- Né, en bezigheid as agent en makelaar.
- Doe jij en goeie bezigheid?
- O ja, ik kan nie klaa(g) nie.
- Ik zeg, kan jij mij vertel wat gewor(d) hêt van Frikkie X.
- Ja, die arme kerel is verle'e jaar in die hospitaal hier gesterf.
- Wat, hêt hij die verkeerde pad opgegaan?

Yes; he married a very nice girl, and had three children. They all and his wife died within a month of typhoid fever, and the poor fellow took this so much to heart, that he took to liquor, and killed himself within two years.

zeker

And William M?

He is a big swell, who has made pots of money in Johannesburg. He is living in London now.

It is a pity I did not know that, otherwise I would have gone to see him.

I suppose you enjoyed your trip to England. Where were you?

I was in England, Holland, Germany, Switzerland, France and Italy. It would take me hours to tell you everything I have seen.

Did you take your wife with you.

That would be rather difficult as I got no wife.

What, are you not married? No, and I don't think I ever shall be. Are you married?

Ja, hij was getrouwd met en rechte gave meisie, en hêt drie kinders gehad. Hullie almaal met zijn vrouw is binne een maand dood an die zinkingskoo(t)s en die arme kerel hêt hem dit zoo angetrek, dat hij an die drank is geraak, en binne twee jaar ver hemzelf doodgemaak hêt.

En Willem M?

Hij is en groot swell, die hoope geld in Johannesburg gemaak hêt. Hij woon nou in Londen.

D' is jammer dat ik dit nie gewet hêt nie, anders hêt ik ver hem gaan zien.

Jij hêt zeker plezier gehad op jou reis na Engeland.

Wa was jij?

Ik was in Engeland, Holland, Duitschland, Zwitserland, Frankrijk en Italië. Dit zou mij ure neem om ver jou alles te vertel wat ik gezien hêt.

Hê jij jou vrouw met jou saam geneem?

Dat zou en beetjie moeielijk gaan, want ik hêt nie en vrouw nie.

Wat, is jij nie getrouwd nie? Né, en ik geloof nie dat ik dit ooit zal wees. Isjij getrouwd?

Yes, and I have a family of six. My eldest son is already fifteen.

Where do you live?

I have a very nice place in Wijnberg. It is a pity you are leaving to-night; I should like you to make acquaintance with my wife. Can 't you stay a few days longer.

Absolutely impossible. I have been already too long away from business.

What business have you?

I am an architect and builder, and have large contracts in hand,

Is that a paying business?

Yes; but the great difficulty is to get good workmen.

Well, I am very glad I have met you, and if you ever come to Cape Town again, you must come to my office, and then we will make arrangements to take you to my house.

Goodbye old fellow. I wish you success and prosperity.

Ja, en ik hêt zes kinders.

Mijn oudste zeun is al vijftien.

Wa blijf jij?

Ik hêt en rechte mooie plek in Wijnberg. D'is jammer dat jij van a'end weggaat; ik hêt graag gehad dat jij kennis gemaak hêt met mijn vrouw. Kan jij nie en paar dage langer blijf?^{nie}

D'is positief onmo'elijk. Ik is al te lang van mijn bezigheid weggeweest.

Wat ver bézigheid hê jij?

Ik is architek(t) en bouwmeester, en ik hêt groote kontrakte an die gang.

Is dit en bézigheid wat betaal?

Ja; die groote zwarigheid is net om goeie werklui te krij.

Wel, ik is blij dat ik jou ontmoet hêt, en as jij ooit weer na Kaapstad kom, mot jij na mijn kantoor toe kom, en dan kan ons en plan maak om jou na mijn huis te neem.

Goeien dag, ou kerel. Ik wensch jou alle heil en ze'en.

XIV.

Applying for a situation.

Is Mr. A. in?

Yes, Sir, I believe he is in his office.

Could I please see him?

What name, Sir?

Mr. X.

Will you please walk in?

Sit down, please. What can I do for you?

I see in the paper that you are asking for a bookkeeper and correspondent.

Yes, do you wish to apply?

Yes, Sir. Here is a formal letter of application with copies of my testimonials and references.

You seem to have been in business before?

Yes, I was last bookkeeper with X. & Co. in Port Elizabeth.

Why did you leave the place. I see no testimonial of theirs.

Mr. X., who was the sole owner of the business, died very suddenly, and his wife sold the business. The new owner had al-

En applicatie ver en betrekking.

Is meneer A. binne?

Ja, meneer, ik geloo hij is in zijn kantoor.

Kan ik assieblief ver hem zien?

Wat is uw naam, meneer?

Meneer X.

Wil u assieblief binnegaan.

Zit, assieblief. Wat kan ik ver jou doen?

Ik zie in die krant u vra om en boekhouwer en correspondent.

Ja, wil jij applicatie maak?

Ja, meneer. Hier is en behoorlijke applicatie met afschifte van mijn getuigschifte en refertes.

Jij schijn al vroe'er in bézigheid te zijn gewees?

Ja, ik was laast boekhouwer bij X. & Co. in Port Elizabeth.

Hoe kom hê jij die plek verlaat. Ik zie nie en getuigschrift van hullie nie.

Meneer X., wat die eenige eigenaar van die bézigheid was, hêt banja plotseling gesterf en zijn vrouw hêt die bézigheid verkoop.

ready engaged a book-keeper, so he gave me a month's notice.

Do you know Dutch?

Yes, I speak and write it well.

How old are you?

I am thirty-five.

Are you married?

No, Sir.

Are you a tee-totaller?

No, Sir, but you will see from the papers that I have a character as a sober man.

One question more. Can you correspond in German.

Yes, I can do it. but I am not perfect, I learnt German when I was young, and I was for two years in the employ of a German firm.

I see your references are all in Port Elizabeth. Is there nobody in Cape Town who knows you.

The only man whom I know here, Sir, is the manager of the X Bank, whom I knew very well in Port Elizabeth.

Well, will you call tomorrow afternoon at 12 o'clock, and I will give

Die nieuwe eigenaar hêt al en boekhouwer geneem, en het mij daarom en maand kennis gegé.

Ken jij Hollandsch?

Ja, ik praat en schrijf dit goed.

Hoe oud is jij?

Ik is vijf-en-dertig.

Is jij getrouwd?

Né, meneer.

Is jij en goeie tempelier?

Né, meneer, ma jij zal uit die papiere zien dat ik en karakter hêt as en sobere man.

Nog en vraag. Kan jij correspondeer in Duitsch.

Ja, ik kan dit doen ma nie heeltemaal extra nie. Ik hêt Duitsch geleer toe ik jong was, en ik was twee jaar in betrekking bij en Duitsche bézigheid.

Ik zie jou refertes is almaal na mensche in Port Elizabeth. Is da niemand in die Kaapstad wat jou ken.

Die eenige man wat ik hier ken, meneer, is die bestuurder van die X Bank, die ik goed geken hêt in Port Elizabeth.

Wel, as jij morre middag om 12 uur hier ankom, zal ik ver jou en antwoord

you my answer. Bye the bye, what salary would you expect?

I think if you give me £ 20 a month to start with, with an increase after three months service, that is fair.

I would not mind giving you that. I suppose if you get the situation you could start at once.

As soon as you like, Sir.

gé. Ma, zeg eens, wat salaris denk jij te krij?

Ik denk as u mij £ 20 in die maand gé, om mee te begin, meten verhooging na drie maanden, dan is dit billijk.

Ik zou nie om gé nie om jou dit te gé. As jij die betrekking krij, kan jij zeker da'elijk jou werk begin.

Net zoo gauw as meneer wil.

SHORT CONVERSATIONS ON DIFFERENT SUBJECTS.

I.

Do you know where I can get a carpenter?

Yes, there is a very good one in X street.

Does he do jobbing or does he only undertake contracts.

I fancy he does principally jobs. What do you want him for?

There are a number of little things I want to have done to my house.

I thought you had only last year built a new house?

Weet jij wa ik en timmerman kan krij?

Ja, da is en banja goeie een in X straat.

Doen hij *jobs* of neem hij net kontrakte an.

Ik denk hij doen vernamelijk jobs. Wa voor wil jij hem hê?

Da is en heele spul kleine werkies wat ik an mijn huis wil laat doen.

Ik hêt gedenk jij hêt eers verle'e jaar en nieuwe huis gebouw?